

Správa nezávislého audítora

Akcionárovi, dozornej rade a predstavenstvu spoločnosti
Československá obchodná banka, a.s.

Správa z auditu konsolidovanej účtovnej závierky

Náš názor

Podľa nášho názoru vyjadruje konsolidovaná účtovná závierka objektívne vo všetkých významných súvislostiach konsolidovanú finančnú situáciu spoločnosti Československá obchodná banka, a.s. a jej dcérskych spoločností (spolu „Skupina“) k 31. decembru 2018, konsolidovaný výsledok jej hospodárenia a konsolidované peňažné toky za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil, v súlade s Medzinárodnými štandardmi pre finančné výkazníctvo platnými v Európskej únii.

Náš názor je v súlade s našou dodatočnou správou pre Výbor pre audit z 21. marca 2019.

Čo sme auditovali

Konsolidovaná účtovná závierka Skupiny obsahuje:

- konsolidovaný výkaz o finančnej situácii k 31. decembru 2018;
- konsolidovaný výkaz ziskov a strát a iného komplexného výsledku za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil;
- konsolidovaný výkaz zmien vo vlastnom imaní za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil;
- konsolidovaný výkaz peňažných tokov za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil; a
- poznámky ku konsolidovaným účtovným výkazom, ktoré obsahujú významné účtovné postupy a ďalšie vysvetľujúce informácie.

Základ pre náš názor

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť vyplývajúca z týchto štandardov je ďalej opísaná v časti našej správy Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky.

Sme presvedčení, že auditorské dôkazy, ktoré sme získali, sú dostatočným a vhodným východiskom pre náš názor.

Nezávislosť

Od Skupiny sme nezávislí v zmysle Etického kódexu pre účtovných odborníkov, ktorý vydala Rada pre medzinárodné etické štandardy účtovníkov pri Medzinárodnej federácii účtovníkov („Etický kódex“), ako aj v zmysle iných požiadaviek kladených legislatívou v Slovenskej republike, ktorá sa vzťahuje na náš audit konsolidovanej účtovnej závierky. V súlade s týmito požiadavkami a Etickým kódexom sme splnili na nás kladené iné povinnosti týkajúce sa etiky.

Podľa nášho najlepšieho vedomia a svedomia, vyhlasujeme, že neauditorské služby, ktoré sme poskytli Skupine sú v súlade s platnými právnymi predpismi a nariadeniami v Slovenskej republike a taktiež sme neposkytli také neauditorské služby, ktoré sú zakázané na základe článku 5(1) Nariadenia (EÚ) číslo 537/2014.

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o., Twin City/A, Karadžičova 2, 815 32 Bratislava, Slovak Republic
T: +421 (0) 2 59350 111, F: +421 (0) 2 59350 222, www.pwc.com/sk

The firm's ID No. (IČO): 35 739 347.

Tax Identification No. of PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (DIČ): 2020270021.

VAT Reg. No. of PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. (IČ DPH): SK2020270021.

Spoločnosť je zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, pod Vložkou č.: 16611/B, Oddiel: Sro.

The firm is registered in the Commercial Register of Bratislava I District Court, Ref. No.: 16611/B, Section: Sro.

Neauditorské služby, ktoré sme Skupine poskytli v období od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 sú uvedené v bode č. 31 poznámok ku konsolidovanej účtovnej závierke.

Náš prístup k auditu

Prehľad

Celková hladina významnosti za Skupinu je 6,7 miliónov EUR a bola odhadnutá na základe kombinácie dvoch ukazovateľov, a to celkový zisk pred zdanením a vlastné imanie spolu, pričom každý ukazovateľ mal váhu 50%.

Naše auditorské práce sme zamerali na Československú obchodnú banku, a.s. nakoľko je najvýznamnejšou konsolidovanou účtovnou jednotkou. Zároveň na vybraných zostatkoch a transakciách spoločnosti ČSOB Leasing, a.s., ktorú vnímame ako významnú v kontexte konsolidácie, sme vykonali špecifické uistovacie procedúry.

Tieto dve účtovné jednotky predstavujú približne 99% celkových aktív Skupiny k 31. decembru 2018 a 99% zisku Skupiny za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil.

Počas auditu si našu významnú pozornosť vyžadovali práce na audite očakávaných úverových strát z dôvodu charakteristiky tohto odhadu a jeho významnosti pre konsolidovanú účtovnú závierku.

Náš audit sme navrhli s ohľadom na hladinu významnosti a na základe posúdenia rizík významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke. Zvážili sme najmä oblasti, v ktorých vedenie Skupiny uplatnilo svoj subjektívny úsudok, napríklad v súvislosti s významnými účtovnými odhadmi, v rámci ktorých boli použité predpoklady a zvážené budúce udalosti, ktoré sú vzhľadom na ich povahu neisté. Tak ako v prípade všetkých našich auditov sme zohľadnili tiež riziko spojené s možným obchádzaním interných kontrol vedením, a okrem iného sme zvážili aj to, či existujú dôkazy o zaujatosti, ktorá predstavuje riziko významnej nesprávnosti v dôsledku podvodu.

Hladina významnosti

Rozsah nášho auditu bol ovplyvnený aplikáciou hladiny významnosti. Audit je navrhnutý tak, aby sme získali primerané uistenie, že konsolidovaná účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby. Nesprávnosti sú považované za významné, ak jednotlivito alebo v súhrne môžu ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov vykonané na základe konsolidovanej účtovnej závierky.

Na základe nášho profesionálneho úsudku sme stanovili určité kvantitatívne limity pre hladinu významnosti, vrátane celkovej hladiny významnosti za Skupinu pre konsolidovanú účtovnú závierku ako celok, tak ako je uvedené v tabuľke nižšie. Tie nám spolu so zvážením kvalitatívnych aspektov pomohli stanoviť rozsah nášho auditu, jeho povahu, načasovanie a rozsah našich auditorských postupov ako aj pri vyhodnocovaní vplyvov nesprávností, jednotlivito ako aj súhrnne, na konsolidovanú účtovnú závierku ako celok.

Kvalitatívne posúdenie a vyhodnotenie celkového dopadu nesprávností, ktoré súvisia s reklasifikáciou v rámci primárnych výkazov alebo v rámci poznámok k účtovnej závierke môžu byť považované za nevýznamné, aj keď z kvantitatívneho hľadiska prekračujú hladinu významnosti zverejnenú v nasledovnej tabuľke.

Celková hladina významnosti

6,7 milióna EUR

Ako sme ju stanovili

Hladina významnosti sa zakladá na kombinácii dvoch ukazovateľov, a to zisku pred zdanením a vlastného imania, pričom každý ukazovateľ mal váhu 50%.

Zdôvodnenie spôsobu stanovenia hladiny významnosti

Výkonnosť Skupiny je užívateľmi účtovnej závierky najčastejšie posudzovaná na základe jej zisku. Avšak výška kapitálu Skupiny je tiež dôležitý indikátor pre mnohých užívateľov účtovnej závierky a výnosnosť z pohľadu akcionárov sa často vyjadruje v pomere k výške kapitálu Skupiny, napríklad ako pomer zisku k výške vlastného imania. Použili sme kvantitatívne limity vo výške približne 5% zo zisku pred zdanením a 1% z vlastného imania, ktoré sme stanovili na základe nášho profesionálneho úsudku.

Kľúčové záležitosti auditu

Kľúčové záležitosti auditu sú záležitosti, ktoré podľa nášho profesionálneho úsudku boli najvýznamnejšie pre audit konsolidovanej účtovnej závierky v bežnom účtovnom období. Tieto záležitosti boli posúdené v kontexte nášho auditu konsolidovanej účtovnej závierky ako celku, aby sme si na ňu mohli vytvoriť názor, a z tohto dôvodu nevyjadrujeme samostatný názor k jednotlivým záležitostiam.

Kľúčové záležitosti auditu

Ako náš audit zohľadnil dané kľúčové záležitosti

Odhad opravných položiek k úverom

Ako je uvedené v bode č.37.2.8 poznámok ku konsolidovanej účtovnej závierke, vedenie odhadlo celkové očakávané úverové straty k finančným aktívam vo výške 161 029 tisíc EUR.

Ak by špecifické alebo portfóliové očakávané úverové straty k úverom neboli vhodne identifikované a odhadnuté, účtovná hodnota finančných aktív oceňovaných v amortizovanej hodnote by mohla byť chybná. Ako je podrobnejšie vysvetlené v časti 2.2 Významné účtovné posúdenia a odhady v konsolidovanej účtovnej závierke, odhady potrebné pre výpočet očakávaných úverových strát predstavujú významné odhady.

Významný úsudok vedenia je potrebný pri identifikácii významného zvýšenia úverového rizika a zlyhania, odhade zníženia hodnoty vrátane odhadov budúcich peňažných tokov a ocenení prijateľného zabezpečenia, ako aj pri implementácii komplexných úverových modelov.

Odhad očakávaných úverových strát k úverom považujeme za kľúčovú záležitosť auditu kvôli významnosti hodnoty opravných položiek k úverom a významnému dopadu tvorby a rozpustenia opravných položiek k úverom na čistý zisk.

Posúdili a testovali sme ako sú navrhnuté a prevádzkovo účinné manuálne a automatizované kontroly týkajúce sa včasnej identifikácie zlyhaných úverov.

Testovali sme ako sú navrhnuté a prevádzkovo účinné všeobecné kontrolné mechanizmy v oblasti IT, vrátane kontroly prístupu k programom a dátam, programových zmien a prevádzky informačných systémov, ktoré súvisia s kvantifikáciou očakávaných úverových strát.

Modely používané na správnu kvantifikáciu očakávaných úverových strát boli kriticky preskúmané našimi odborníkmi na riadenie a modelovanie finančných rizík. Odborníci posúdili, či sú dizajn a implementácia modelov v súlade s požiadavkami IFRS 9 na zníženie hodnoty. Naši odborníci overili proces validácie implementovaný Skupinou a kriticky zhodnotili výsledky validačných správ.

Posúdili sme použité modely vrátane v nich implementovaných výhľadových informácií. Na základe vzorky sme otestovali a posúdili ich konzistentné uplatnenie v priebehu roka, primeranosť predpokladov a úplnosť a presnosť relevantných údajov, ktoré Skupina použila na odhad portfóliových očakávaných úverových strát, ktoré majú podobné charakteristiky úverového rizika.

Preskúmali sme vzorku individuálne významných úverových expozícií s cieľom overiť výšku očakávaných úverových strát, ktoré boli vypočítané na individuálnej báze. Posúdili sme predpoklady použité vedením, vrátane odhadov budúcich peňažných tokov ich porovnaním s historickou výkonnosťou dlžníka a tiež posúdením externého a interného ocenenia prijateľného zabezpečenia úveru, pričom sme ich porovnali s hodnotami, ktoré vedenie použilo pri kvantifikácii očakávaných úverových strát.

Na základe vykonaných postupov sme nezistili žiadne významné úpravy očakávaných úverových strát.

Ako sme prispôsobili náš rozsah auditu Skupiny

Rozsah nášho auditu Skupiny sme prispôsobili tak, aby sme mohli vykonať dostatočnú prácu, ktorá nám umožní vyjadriť názor ku konsolidovanej účtovnej závierke ako celku, pričom sme zohľadnili štruktúru Skupiny, účtovné procesy a kontroly ako aj odvetvie, v ktorom Skupina pôsobí.

Pri stanovení celkového prístupu k auditu Skupiny sme určili typ práce, ktorú je potrebné vykonať. Vykonali sme audit na Československej obchodnej banke, a.s. a zároveň sme vykonali špecifické uisťovacie procedúry na vybraných zostatkoch a transakciách spoločnosti ČSOB Leasing, a.s., ktorú vnímame ako významnú v kontexte konsolidácie. Československá obchodná banka, a.s. a ČSOB Leasing, a.s., ako samostatné účtovné jednotky, predstavujú približne 99% celkových aktív Skupiny k 31. decembru 2018 a 99% zisku Skupiny za rok, ktorý sa k uvedenému dátumu skončil.

Správa k ostatným informáciám uvedeným vo výročnej správe

Štatutárny orgán je zodpovedný za konsolidovanú výročnú správu vypracovanú v súlade so Zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o účtovníctve“), Zákonom o burze cenných papierov č. 429/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov a so Zákonom č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách v znení neskorších predpisov. Konsolidovaná výročná správa obsahuje (a) konsolidovanú účtovnú závierku a (b) ostatné informácie. Štatutárny orgán výročnú správu nevyhotovil do dňa vydania našej správy audítora.

Náš názor na konsolidovanú účtovnú závierku sa nevzťahuje na ostatné informácie.

Keď bude konsolidovaná výročná správa k dispozícii, našou zodpovednosťou bude prečítať vyššie uvedené ostatné informácie a v rámci toho posúdiť, či ostatné informácie sú vo významnom nesúlade s konsolidovanou účtovnou závierkou alebo poznatkami, ktoré sme získali počas auditu, alebo sa inak zdajú byť významné chybné.

V súvislosti s konsolidovanou výročnou správou tiež posúdime, či obsahuje všetky zverejnenia požadované príslušnými právnymi predpismi, keď ju dostaneme k dispozícii. Uvedené bude tiež zahŕňať kontrolu konzistentnosti konsolidovanej výročnej správy s konsolidovanou účtovnou závierkou, a či konsolidovaná výročná správa bola pripravená v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Okrem toho bude naša aktualizovaná správa obsahovať buď konštatovanie, že v tomto smere neexistujú zistenia, ktoré by sme mali uviesť, alebo v nej vymenujeme významné nesprávosti, ktoré sme identifikovali vo výročnej správe na základe našich poznatkov o Skupine a situácii v nej, ktoré sme získali počas nášho auditu.

Zodpovednosť štatutárneho orgánu a osôb poverených správou a riadením za konsolidovanú účtovnú závierku

Štatutárny orgán je zodpovedný za zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz podľa Medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo platných v Európskej únii a za internú kontrolu, ktorú štatutárny orgán považuje za potrebnú pre zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá neobsahuje významné nesprávosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky je štatutárny orgán zodpovedný za posúdenie toho, či je Skupina schopná nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za zverejnenie prípadných okolností súvisiacich s pokračovaním Skupiny v činnosti, ako aj za zostavenie konsolidovanej účtovnej závierky za použitia predpokladu pokračovania v činnosti v dohľadnej dobe, ibaže by štatutárny orgán buď mal zámer Skupinu zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo tak bude musieť urobiť, pretože realisticky inú možnosť nemá.

Osoby poverené správou a riadením sú zodpovedné za dohliadanie nad procesmi finančného výkazníctva Skupiny.

Zodpovednosť audítora za audit konsolidovanej účtovnej závierky

Naším cieľom je získať primerané uistenie o tom, či konsolidovaná účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá bude obsahovať náš názor. Primerané uistenie je uistenie vysokého stupňa, ale nie je zárukou toho, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí významné nesprávnosti, ak také existujú. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a za významné sa považujú vtedy, ak by sa dalo odôvodnene očakávať, že jednotlivo alebo v úhrne by mohli ovplyvniť ekonomické rozhodnutia používateľov, uskutočnené na základe tejto konsolidovanej účtovnej závierky.

Počas celého priebehu auditu uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus ako súčasť nášho auditu podľa Medzinárodných audítorských štandardov. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká výskytu významných nesprávností v konsolidovanej účtovnej závierke, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a uskutočňujeme audítorské postupy, ktoré reagujú na tieto riziká, a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na to, aby tvorili východisko pre náš názor. Riziko neodhalenia významnej nesprávnosti, ktorá je výsledkom podvodu, je vyššie než v prípade nesprávnosti spôsobenej chybou, pretože podvod môže znamenať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné opomenutie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy, ktoré sú za daných okolností vhodné, ale nie za účelom vyjadrenia názoru na efektívnosť interných kontrol Skupiny.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód a primeranosť účtovných odhadov a s nimi súvisiacich zverejnených informácií zo strany štatutárneho orgánu.
- Vyhodnocujeme, či štatutárny orgán v účtovníctve vhodne používa predpoklad nepretržitého pokračovania v činnosti a na základe získaných audítorských dôkazov aj to, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť Skupiny nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že takáto významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú tieto informácie nedostatočné, sme povinní modifikovať náš názor. Naše závery vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že Skupina prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah konsolidovanej účtovnej závierky, vrátane informácií v nej uvedených, ako aj to, či konsolidovaná účtovná závierka zachytáva uskutočnené transakcie a udalosti spôsobom, ktorý vedie k ich vernému zobrazeniu.
- Získavame dostatočné a vhodné audítorské dôkazy ohľadne finančných informácií účtovných jednotiek a obchodných aktivít v rámci Skupiny, aby sme vyjadrili názor na konsolidovanú účtovnú závierku. Sme zodpovední za usmernenie, riadenie a výkon auditu Skupiny. Správa audítora je výhradne našou zodpovednosťou.

S osobami zodpovednými za správu a riadenie komunikujeme okrem iných záležitostí plánovaný rozsah a časový harmonogram auditu a významné zistenia z auditu, vrátane významných nedostatkov v interných kontrolách, ktoré identifikujeme počas auditu.

Osobám zodpovedným za správu a riadenie sme poskytli vyhlásenie, že sme dodržali relevantné etické požiadavky ohľadom našej nezávislosti, a aby sme s nimi komunikovali ohľadom všetkých vzťahov a ďalších záležitostí, o ktorých by bolo možné rozumne uvažovať, že by mohli mať vplyv na našu nezávislosť, a kde to bolo relevantné, ohľadom súvisiacich protiopatrení.

Zo záležitostí komunikovaných osobám povereným správou a riadením, sme určili tie záležitosti, ktoré boli najvýznamnejšie počas auditu konsolidovanej účtovnej závierky za bežné obdobie, a preto sú považované za kľúčové záležitosti auditu. Tieto záležitosti uvádzame v správe audítora, okrem prípadov, keď zákon alebo nariadenie zakazuje zverejnenie danej záležitosti, alebo keď vo veľmi zriedkavých prípadoch rozhodneme, že záležitosť by nemala byť uvedená v našej správe, pretože nepriaznivé dôsledky jej zverejnenia by dôvodne mohli prevážiť nad verejným záujmom takejto komunikácie.

Správa k ostatným právnym a regulačným požiadavkám

Naše vymenovanie za nezávislých audítorov

Za audítorov Skupiny sme boli prvýkrát vymenovaní valným zhromaždením 27. mája 2016. Naše znovuzvolenie je uskutočňované valným zhromaždením na ročnej báze a celkové neprerušené obdobie výkonu auditu predstavuje tri roky.

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.
SKAU licencia č. 161

Bratislava, 25. marca 2019

Martin Gallovič
Mgr. Martin Gallovič
UDVA licencia č. 1180